

ТОШКЕНТ ОҚИШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 46 (6.535)

1988 йил 25 февраль, пайшанба

Баҳоси 3 тийин

КПСС Марказий Комитетиди

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЗАПАСДАГИ ЁШ ЖАНГИЛАР БУТУНИТТИФОҚ ЙИГИНИНИНГ ЯКУНЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚДИ

Қабул қилинган қарорда қайд этиб ўтилганидек, кейинги вақтларда СССР Қурулди Кучларида хизматни ўтаган ёшларнинг социал ва сиёсий активлиги сезиларли даражада ошди. Запасга бўшатирилган йигитлар меҳнат коллективлари ва ўқув коллективларининг ижтимоий-сиёсий турмушига зўр таъсир билан қўшилмоқдалар. Афғонистонда интернационал бурчини адо этган ёшлар ўзларини, айниқса, фалонлик билан намоён этмоқдалар. Кўпгина партия ва комсомол ташкилотлари соҳиб-жангчиларни ёшлар ҳамда ўқувчиларни ҳарбий-ватанпарварлик интернационализм руҳида ва жисмоний тарбиялашда қатнашишга моҳирлик билан жалб этмоқдалар. Мамлакатнинг бир қанча республикалари, областларида интернационалчи-жангчиларнинг клублари, кенгашлари тuzилимоқда. Улардан кўпчилиги фаолиятини расмий ташкилотлар қўллаб-қувватлашмоқда, жамоатчиликнинг таъсирини сазовор бўлмоқда.

Айни вақтда, дейилади қарорда, гоҳий жиҳатдан зарарли қарашларга, ҳалдан ташқари шахсий нафсониятларга берилб кетган баъзи шахслар ёшларнинг шу категориясини ижтимоий аҳамиятли ишлардан чалғитишга, уларни комсомолдан ажратиб қўйишга, уруш ва меҳнат ветеранларига қарама-қарши қилиб, бунда қайта қўришни боришдаги қийинчиликларни, ёшларга хос максимализмни, давлат интернационалчи-жангчиларга белгиланган имтиёз ва афзалликларни рўёбга чиқаришдаги расмийлик фактларини руқач қилишга уринмоқдалар.

ВЛКСМ Марказий Комитети собиқ ҳарбий хизматчиларнинг конкрет, фойдали иш теварагиди бирлаштириш мудоаосини ўз вақтида қўллаб-қувватлаб ва уларнинг куч-гайратларини ёшларнинг ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси вазифаларини ҳал этишда қатнашишга йўналтириб тўғри иш қилди.

Ингиди ёшларни СССР Қурулди Кучлари сафаридаги хизматга тайёраш проблемалари манфаатдорлик билан муҳокама қилинди, аҳоли ўртасида оммавий-мудоаа ва спорт ишларини йўлга қўйишдаги камчиликлар қайд этиб ўтилди. Нутқларда баъзи ташкилотлар ва мансабдор шахслар жанди аярдор бўлиб жароҳатлар билан жангчиларга, ҳалок бўлганларнинг оилалари ва хотирасига нисбатан эътиборсизлик билан муносабатда бўлаётганликларни каби холлар тўғрисида кескин гаплар айтилди. Шу билан бирга йигини қатнашчиларнинг мутлақ кўпчилиги айрим ёшларнинг ўзларининг жамаиятдаги устуниги ва алоҳида маъқени таъкидлашдан иборат кайфиятларини қўллаб-қувватламади. Йигини якунидаги ҳужжатни демократик йўл билан ишлаб чиқиб қабул қилди, бу ҳужжат ёшлар ҳамда ўқувчиларнинг тарбиялаш ишида собиқ жангчиларнинг билим ва тажрибасидан актив фойдаланишга қаратилган.

КПСС Марказий Комитети ВЛКСМ Марказий Комитетининг ёшлар ўртасидаги ҳарбий-ватанпарварлик ишида запасдаги ёш жангчилар активлигини ривожлантириш борасида қўрган чора-тадбирларини маъқуллади.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари

КЎРГАЗМАЛАРГА ТАШРИФ

Минг-минглаб тошкентликлар ва республика пойтахтининг меҳмонлари Хиндистоннинг СССРдаги фестивали доирасида Тошкентда намоийш этилаётган «Халқим — дийрим» ва «Хиндистон фани ва техникаси» кўргазмаларини томоша қилдилар. Бу ерга келган кишилар гўё дўст мамлакат бўйлаб саёҳат қилдилар, мазкур икки кўргазма экспозициялари Хиндистон шаҳарлари ва қишлоқларидаги турмуш тўғрисида яхши тасаввур беришга қўлай, шу билан бирга Хиндистон олимлари ва инженерларининг замонавий машина ва асбоблар яратиш соҳасида эришган муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя

ҳамда бошқа ташкилотларга ёшларнинг шу фойдали ташаббусини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш тавсия этилди. Ёшларда совет жамаияти босиб ўтган тарихий йўлни тўғри тушунишни, жаҳонда биринчи социалистик давлат зафарларидан фахрланишни, партия билан халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини кўпайтиришга тайёрлигини шакллантириш зарур. Ватанпарварлик иши йигит ва қизларни интернационализм ҳамда синфий бирдамлик туйғусини ҳис этиш руҳида тарбиялаш билан мустаҳкамроқ боғлаш.

Партия комитетларининг диққат-эътибори ҳарбий-ватанпарварлик ва оммавий-мудоаа ишлари билан шуғулланиши лозим бўлган барча идоралар ва ташкилотлар фаолиятини яхшироқ мувофиқлаштиришга, бу ишларни амалга ошириш учун зарур ташкилий ва моддий шарт-шароитлар яратилишига эришиш зарурлигига қаролиди.

Министрликлар ва идораларга запасдаги ёш жангчилар Бутуниттифоқ йигини қатнашчиларининг тақдирларини кўриб чиқиш, уларни амалга ошириш юзасидан тегишли чора-тадбирлар кўриш, ўқиш ва истиқомат жойларида ёшлар ҳамда ўқувчиларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда запасдаги жангчиларнинг қатнашувини янада кучайтириш масалаларига бағишланган навбатдаги йигинга тайёрларлик кўришда ВЛКСМ Марказий Комитетига ва собиқ ҳарбий хизматчиларнинг ташаббускор группасига ёрдам бериш топширилди.

СССР Маориф министрлигига, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига, СССР Мудоаа министрлигига запасдаги ёш жангчиларни, биринчи навбатда интернационал бурчини адо этган жангчиларни ўқув юртиларида бошланғич ҳарбий тайёрларлик раҳбарлиги сифатида ишга ана ҳам кенроқ жалб этиш имкониятини кўриб чиқиш тақдир қилинди. Маҳаллий ҳарбий бошқарув ҳалқ маорифи ва ҳунар-техника таълими органлари уларнинг сифатли танлаб олиниши ҳамда ўқитилишини таъминласинлар.

КПСС Марказий Комитети партия, давлат, касаба союз, комсомол органларининг эътиборини ярадор бўлган ва жароҳатланган собиқ интернационалчи-жангчиларга, ҳалок бўлганларнинг оилалари ва хотирасига нисбатан эътиборсизлик билан муносабатда бўлаётганликларни каби холлар тўғрисида кескин гаплар айтилди. Шу билан бирга йигини қатнашчиларнинг мутлақ кўпчилиги айрим ёшларнинг ўзларининг жамаиятдаги устуниги ва алоҳида маъқени таъкидлашдан иборат кайфиятларини қўллаб-қувватламади.

Йигини якунидаги ҳужжатни демократик йўл билан ишлаб чиқиб қабул қилди, бу ҳужжат ёшлар ҳамда ўқувчиларнинг тарбиялаш ишида собиқ жангчиларнинг билим ва тажрибасидан актив фойдаланишга қаратилган.

КПСС Марказий Комитети ВЛКСМ Марказий Комитетининг ёшлар ўртасидаги ҳарбий-ватанпарварлик ишида запасдаги ёш жангчилар активлигини ривожлантириш борасида қўрган чора-тадбирларини маъқуллади.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари

ИЖОД УЧУН МУКОФОТЛАР

Ўзбекистоннинг юзлаб олимлари, рационализаторлари, ихтирочилари, ишлаб чиқариш новаторлари янги турда кўплаб хадидорлик моллар яратиш, уларнинг сифатини ошириш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш вазифаларини ижодий ҳал қилмоқдалар. Улар яратган буюмлар бултут СССР Ҳалқ Ҳужалиги ютуқлари ва медаллари билан таъминланган. Мукофотларини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. В. Сударенков топширди. (ЎЗТАГ).

ХАРИДОРЛАР УЧУН ҚЎЛАЙЛИК

Республика пойтахтининг ҳамма райониди 3-дугури чакана мева-сабзавот қонтораси савдо қорхоналарига ва бошқаруш муассасаларига тозаланган пилё сотишни ташкил қилди. Бундан ҳар икки томон наф қўрди: маҳсулот етказиб бериувчилар бунинг учун ҳар бир килограмм маҳсулот устига 12 тийин қўшимча ҳақ олади, харидорлар эса уни тозалашга вақт сарфлашдан ҳалос бўлишди, бунинг устига маҳсулотнинг сифати ҳам яхшиланди. Чирган пилё эндиликда пластмасса контейнерларга тушмайди.

«Айрим уйлар планировкаси яхшилانган ҳолда, паркет волли, хориждан келтирилган санитария узеллари ва ванналари билан қуриляпти. Квартиралар қўлайлиги ва жиҳозлари билан бир-биридан фарқ қилмади, квартира ҳақи эса ҳамма учун бир хил. Квартиранинг қўлайлиги ва импорт жиҳозлари учун қўшимча ҳақ белгиланган, бундан тушган маблағлар ҳисобига янги квартиралар қуриш керак, деб ҳисоблаймиз», — таъкид этди В. П. Зайцев.

«Гражданининг маънавияти яхшилашга сарфлаш учун нахотки имкониятларни топиш мумкин эмас, вақолан ҳозир кўпчилигининг пули қўлиқ юб бўлиб ётибди», — деб савол берди Шариповлар оиласи. Бунинг амалда жорий этиш йўлини «Ташселим» заводи 1-цехининг бригадаси таъкид этди. Ҳатти бригада аъзолари номидан В. Коптилов ёзган, жами 30 дан зиёд киши имзо чеккан. (ЎЗТАГ).

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

Ишга ижодий ёндошайлик

Бундан ролпа-рола икки йил муқаддам Москвада, Кремлиннинг Соездлар саройида КПССнинг XXVII съезди очилган эди. Коммунистларнинг бу улкан анжуманида Тошкент тўққимчилик комбинати тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Е. А. Губина ва «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси электр монтажчиси Л. А. Валетовалар бор эди.

— Евгений Александрович орадан ўтган ана шу вақт ичиди коллективингизда съезд қарорлари қандай амалга оширилди!

— Энг муҳими, одамларнинг меҳнатига бўлган муносабати ўзгармоқда. Улар маъсулиятни чуқурроқ ҳис эта бошладилар, ташаббускорлик ва ижодкорлик ошди. Съездда таъкидлаб ўтилганидек, кадрларнинг психологиясини қайта қуриш — тарактиетимизни жадаллаштиришнинг энг муҳим шартидир.

Ҳозир комбинатимизнинг кўплаб бўлиналари ҳужалик ҳисобига ўтиб ишламоқда. Кўп стенокчилар сонини ортмоқда. Шахсан менинг меҳнат календаримда 1989 йил ҳисоби очилган.

— Людмила Александровна, қорхонанинг маҳсулотини Иттифоқимиздаги турли шаҳарларда яхши билишадими.

— Утган икки йил мобайнида қорхонада реконструкция ишлари ҳам амалга оширилди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортди. Ҳар бир ишчининг юксак унум билан меҳнат қилиш учун меҳнат шартонларини яхшилашимиз лозим. Ҳозирги кундаги ҳужалик ҳисобига ўтиб ишлаш, таъминотчилар зиммасига ҳам жуда катта маъсулият юклагомқда. Агар улар ҳам анжидон ишлашса демак коллектив фаровонлиги янада ошади.

Т. Каримов фотолари.

Тошкент шаҳар Совети сессияси олдидан

Муаммони ҳамжиҳатлик билан ҳал этайлик

Эртаги йигирманчи қақриқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг тўртинчи сессияси бўлади. Сессияда Тошкент шаҳрининг 2000 йилгача муайянланган комплекс уй-жой программасини амалга ошириш юзасидан шаҳар халқ депутатлари Советларининг вазифалари кўриб чиқилади.

Уй-жой муаммосининг шаҳар оқшом газетлари саҳифаларида кенг муҳокама қилинганлиги улкан ижтимоий аҳамиятга молик бу масала ўн минглаб ҳамшаҳарларимизни қизиқтиратганлигидан далolat беради. Юзлаб тошкентликлар ўз мактубларида ва телефон орқали Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг бўламак сессиясига тезислари юзасидан ўз мулоҳазалари, тақлифлари, эътирозларини баён этдилар. Уларнинг бир қисми эълон қилинди, қолганлари атофилига ўрганиш, қарор қабул қилиётганда ҳисобга олиш учун Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига ўтказилди.

Газетхонлар хатларининг ушбу ўзига хос обзори Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раҳбарлиги билан телефон орқали бевосита мулоқотдан сўнг редакцияга келган мактубларга бағишланган.

Хат муаллифларининг аксарияти ҳисобига олиш нормасини 5 квадрат метрга камайтириш тўғрисидаги тақлиф юзасидан ўз фикрларини баён этишган. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раҳбарларининг шаҳар аҳолиси билан бўлиб ўтган телефон орқали мулоқоти якунидаги бағишлаб эълон қилинган материалда ушбу масалага кўп ўрин ажратилди. Шу сабабли бошқа масалалар ва газетхонлар баён этган тақлифлар ҳусусида тўхтатилишни истар эдик.

Шах-шубҳасиз ҳисоб нормаси масаласи барча уй-жой шартонини яхшилаш эҳтиёжидидаги манфаатига бевосита алоқадор. Шундай бўлса ҳам ўз шахсий манфаатини кўр-кўро-на ҳимоя қилиш ўринсиз бўлса керак. Чунки гап катта шаҳарнинг уй-жой муаммосини ҳал этиш устида бораёпти. Мазкур муаммони ҳал этишга доир тошкентликларнинг тақлифлари айниқса қимматли бўлар эди.

«Айрим уйлар планировкаси яхшилانган ҳолда, паркет волли, хориждан келтирилган санитария узеллари ва ванналари билан қуриляпти. Квартиралар қўлайлиги ва жиҳозлари билан бир-биридан фарқ қилмади, квартира ҳақи эса ҳамма учун бир хил. Квартиранинг қўлайлиги ва импорт жиҳозлари учун қўшимча ҳақ белгиланган, бундан тушган маблағлар ҳисобига янги квартиралар қуриш керак, деб ҳисоблаймиз», — таъкид этди В. П. Зайцев.

«Гражданининг маънавияти яхшилашга сарфлаш учун нахотки имкониятларни топиш мумкин эмас, вақолан ҳозир кўпчилигининг пули қўлиқ юб бўлиб ётибди», — деб савол берди Шариповлар оиласи. Бунинг амалда жорий этиш йўлини «Ташселим» заводи 1-цехининг бригадаси таъкид этди. Ҳатти бригада аъзолари номидан В. Коптилов ёзган, жами 30 дан зиёд киши имзо чеккан. (ЎЗТАГ).

Тақлиф давлат қорхоналари тўғрисидаги Қонунга ва меҳнат коллективларига мустақиллик берилиши муносабати билан уларнинг ана шундай йўл билан уй-жой олувчилар навбатига тезроқ барҳам бериш имкониятига эга бўлишларига асосланади.

Назаримизда бу тақлиф мутахассисларнинг диққат-эътиборига арзийди, уларнинг «Ташселим» ишчилари ўртага қўйган масала бўйича фикрларини билиш қизиқарли бўларди.

Кўпчилик газетхонлар шаҳар уй-жой фонднинг ҳисобига олиш, тақсимлаш ва ундан фойдаланишда тартиб ўрнатмай туриб уй-жой муаммосини ҳал этиб бўлмайди, деб ҳисоблайди.

«Мажбурий уй-жойларни синчиқлаб ревизиядан ўтказишни, аниқланган бўш квартираларга дарҳол оилаларни кўчириб кириштириш тақлиф этаман, — деб ёзди ўз хатига Н. Р. Сепрунова. — Шунингдек, барча истовчилар учун катта майдонга эга бўлган квартираларни қичқига алмаштиришда тўққимчилик қилмай, ҳеч қандай навбатсиз имкон бериш лозим».

Шаҳарда бўш ётган ва бошқа максалларда фойдаланилаётган квартираларни аниқлаш ишлари олиб борилаётганлиги оқшоҳхоналарга маълум. Шунинг учун С. Р. Улқов, О. Рўзметов ва бошқа газетхонларнинг бўш ётган квартиралар тўғрисидаги хатлари текиширилади.

«Ортиқча» уй-жой майдонини таъминлаш масаласига келсан Н. Р. Сепрунованинг фикрига Н. Н. Прокопьева, В. В. Остроушко, Л. П. Попова, А. И. Яковлева, Л. В. Антонова ва кўпгина бошқаруш қўшилдилар. Ушбу масала ҳам қонунларга мувофиқ равишда, ҳам бир гражданининг ҳуқуқини қамситгани ҳолда, қондаларга ҳилоф равишдаги «харақатларга йўл қўймай кенг муҳокама қилишга арзийди».

Яна граждонларнинг ҳуқуқ ва ваъифалари тўғрисида. «Оқшом» газеталари квартира ҳақини, коммунал хизматлар ҳақини ўз вақтида тўлаб туркиш лозимлиги ҳақида кўп марта ёзган эди. Ҳозир бу «қарз» миллионлаб сўмни ташкил этади. «Нахотки» уялишмаса, — деб ёзди Зеби ола Акбарова, — нахотки виждонлар бўлмаса. Мен эски уйимда 53 йилдан бери яшайман. Сув, чироқ ҳақи, страхование бадалларини ҳақиша ўз вақтида тўлайман».

Кўриниб турибдики, уй-жой муаммосининг ҳал этилиши ҳисоб нормаси камайтирилиши ёки кўпайтирилишигагина эмас, шаҳардаги мевдуд қўсонли резервларини излаш ва амалга оширишга ҳам боғлиқдир. Муаммонинг ҳал этилишига қурувчилар ва шаҳар маъмуриятининг эмас, Тошкент шаҳрининг бутун аҳолиси ҳисси қўйиш мумкин. Уни қўлчиликнинг куч-гайрати билангина ҳал этиб бўлмайди. Бу йўналишда изланишлар олиб бориляпти.

«Сир эмас, шаҳар аҳолисининг маълум қисми амалдаги нормадан ортиқ ҳажмдаги квартираларда истиқомат қилади. Агар улар назоратга олиниб, амалдаги нормага келти-

рилса, навбатда турганларнинг муайян бир қисмини квартира билан таъминлаш имконияти туғилар эди. Бу тадбирни амалга оширишда жойлардаги ЖЭКлар активлик кўрсатишлари лозим, — деб ёзилади Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тил ва адабиёт институтининг илмий ходимлари Х. Шамсидинов, А. Мадвалиев ва М. Сафаров. — Бизнингча, ЖЭКдаги мутахассислар, айниқса бухгалтерия ва паспорт пропискиси билан шуғулланувчи шахслар 3, 4, 5 хонали квартираларда баъзан бир одамнинг яшаб турганини билишга, тегишли муассасалар орқали ана шу шахсга шаҳар марказидан бир хонали уй топиб, уни квартира билан таъминлаш, бўшаган кўп хонали квартиралар ҳақида район Советлари ижроия комитетларига хабар беришдек муқаддас вазифаларни ҳам бўйинларига олишлари керак».

«Глававтохостройнинг «Строй-механизация» трестиде Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг тезисларини қониниш билан қарши олдилар. Аммо бу ерда эътиборни ҳисоб нормасига эмас, жарликларда ва кўчаватли имкоратлар қуриш учун нуқолай ерларда хусусий қурилишларни олиб бериш имкониятига қаратдилар. Трестда навбатда турганлар учун яқка тартибда уй-жой қурувчи ширкат ташкил этилмоқда. Мутахассислар билан биргаликда микрорайонини комплекс қуриш лани ишлаб қилимоқда. Жой тuzилишидан келиб чиқиб, турли вариантда қурилиш мумкин бўлган хусусий уйлариинг 3—5 лойиҳаси яратилди. Трест бошқарувчиси Б. Мақсуджоев, партия комитетининг секретари Д. Муродов, касаба союз комитетининг раиси Л. Сергеевичинг мактубида ширкатнинг иш лани батафсил баён этилган. Шу ҳақда гезатнинг навбатдаги сонларида бир-ида ҳикоя қилимиз».

Бутунги кунда масаласи айнан шундай ёндошиш зарур. Ташаббус ҳам керак.

Обзоримизни Л. П. Попованинг мактубидан олинган қўйидаги сатрлар билан якунлашни истар эдик: «Қозир бизда истиқомат жойи бўйича фалонча, — иш жойи бўйича лиссонча одам навбатда турибди, деб кўп гапирилади, кўпчиликини саросимига солувчи улкан рақамлар келтирилади. Аслида-чи! Ойла бошлиқ ҳам, унинг рафқаси ҳам ўз ишончаларда навбатда туришди. Яна улардан бири истиқомат жойи бўйича навбатда туради. Бу уларга учта квартира керак, деган маънони билдирмади. Бир квартира олгани билан улар ўз-ўзидан бошқа навбатлардан чиқиб кетишди. Шунинг учун ҳам ҳақиқатан қанча киши, энкироқ қанча оила уй-жойга муҳтож эканлигини билиш лозим эдик».

Бир сўз билан айтганда, нақадар мураккаб бўлишдан қатъий назар уй-жой муаммосини ҳал этиб бўлмайди. Аммо яна бир бор таъкидлаймиз, уни барчаннинг ҳамжиҳатлигидаги куч-гайрати билангина ҳал этиш мумкин.

С. Ли.

